

vzhodnega pogorja ni občutil kake znatne škode, mej tem, ko so bolj proti vzhodu ležeči kraji Mengiš, Terzin in Domžale bili občutno zadeti. Iz tega je razvideti, da se je na peščenih, mehki ravani veliko bolj pokazala strašna sila potresa.

Splošna trditev, da je prihajal sunek v Ljubljano iz južne strani, zdi se mi, da velja in da se sme sklepati, da se je pojavil tektonični sunek, ki je povzročil potres, na jugu od Ljubljane. Pojav potresa na peščenih, diluvijalnih ter sedaj večjidel močvirnih tleh, predstavljati si je najlažje s tem, ako se vzame z drobnim peskom potresena kovinska ploča ter se drgne z lokom ob njeni rob. Kakor se na ploči jamajo gibati posamezni delci, tako si lahko mislimo, da se je tudi ob močnem sunku gibalo kamenje v rahli in mehki zemeljski plasti. Da so pa ravno prizadeti kraji na mehkih tleh, ni nikakor dvomljivo.

V Celji znaša škoda, katero je napravil potres približno 68.000 gld. Tudi v okolici je nekaj škode, ki se pa ni cenila.

Silna je potresna moč. Inženirji so izračunali, da je potreba 60.000 kilogramov moči, da se privzdigne 600 kilogramov težak drog na velikanskem stebri florentinske stolice. Ravno tako močan je moral biti sunek dne 18. maja, ki je ta drog privzdignil.

Deputacija ljubljanskega mestnega sveta, ki je imela nalog, da prosi pri merodajnih faktorjih za kolikor mogoče najvišjo državno podporo, in da se ob enem v imenu mestne občine zahvali vsem, ki so za Ljubljano do sedaj kaj storili, vrnila se je v soboto na večer z Dunaja.

Odposlani gospodje so se bili obrnili najpoprej do državne zbornice in oziroma do voditeljev vseh parlamentarnih strank, da bi se pridobila njihova srca za ubogo Ljubljano. Dne 28. maja podali so se v zbornico ter s posredovanjem gospodov poslancev: dr. Ferjančiča, Kušarja, Povšeta in barona Schwegelja — kateri gospodje so s priznanja vredno priljudnostjo v vsakem oziru podpirali mestne odposlance — pridobili si pristop pri vseh klubovih načelnikih, in tudi pri družih veljavnih poslancih.

Prvi utisi niso bili posebno ugodni, ker se je iz razgovorov razvidelo, da hoče vlada kolikor mogoče zatisniti žep, in nekateri gospodje poslanci govorili so, da naj Ljubljana ne pričakuje nad poldrugi milijon državne podpore. Naravno, da je kaj tacega mestne odposlance z obupom napolnilo, in da so vsled tega podvojili svoje napore. Predstavili so se — potem ko so se bili dalje časa razgovarjali z domačimi poslanci — grofu Hohenwartu, pl. Zaleskemu, dr. Russu, Mauthnerju, dr. Tučeku, dr. Steinwenderju, dr. Klaiću in dr. Kathreinu, in tolažijo se, da so vse te gospode prepričali, da mora resna državna podpora računati vsekako z drugim zneskom, nego z zneskom poldruzega

milijona. Vsi omenjeni gospodje poslanci obljubili so svojo in svoje stranke podporo v **namen**, da se pripori Ljubljani kar najvišja državna podpora. V prvi vrsti omeniti je tu gospoda poslanca dr. Russa, ki je z gorečo besedo zatrjeval, da Ljubljani gre izdatna državna podpora, in da se bode z vso silo za njo potegoval posebno tudi v proračunskem odseku, kojemu je načelnik. Istotako zatrjeval je vitez Zaleski, da bode poljski klub vsak predlog podpiral, ki bi meril na to, da se poviša državna podpora za Ljubljano. Posebno pa je deputacijo potolažil odgovor podpredsednika dr. Kathreina, ki je naravnost naglašal, da bi bilo nedopustno za državo, če bi pri taki priliki štedila. Ravno tako so obljubili svojo izdatno pomoč gospodje državni poslanci grof Fran Coronini, baron Morsey, dr. Herold, dr. Eim in drugi, katere je deputacija ogovorila ob priliki svojega bivanja v parlamentu. Konečno se je poklonila deputacija minister-skemu predsedniku knezu Windischgrätzu, ki jo je prav ljubeznjivo sprejel ter večkrat izrazil svoje globoko sočutje za Ljubljano. Tudi minister notranjih reči sprejel je gospode odposlance ter obžaloval, da še ne more za sedaj imenovati nikakega zneska, ker še ni dobil v roke dotičnih predlogov gospoda deželnega predsednika, da pa že sedaj izreka, da bode v vsakem oziru podpiral te predloge, kakor jih bode v roko dobil. To zadnjo obljubo začula je deputacija z živim zadovoljstvom.

Dne 29. maja t. l. podala se je deputacija k nekaterim denarnim zavodom, kakor „Länderbank“, „Central-Boden-Credit Anstalt“ in druge.

Namen teh obiskov bil je ta, da bi se mestni odposlanci poučili, bi li ne bilo mogoče dobiti na Dunaju stavbenega kredita v smislu predloga, kojega je bil g. Ivan Hribar v mestnem svetu stavil. Žal, da so dotične informacije nepovoljno izpadle, tako da ni pričakovati, da bi se mogli pridobiti taki krediti. Ob 11. uri sprejel je deputacijo vojni minister, kojemu je odposlanec Iv. Hribar v daljšem govoru razložil željo ljubljanskega mestnega sveta glede premestitve vojaške bolnice in vojaškega oskrbovališča. Gosp. vojni minister je odgovoril, da sme Ljubljana pričakovati ugodne rešitve v tej zadevi, dasi ni upati, da bi se že v sedanjem delegacijskem zasedanju rešila. Dostavil je, da bode vojna uprava mestu šla kolikor mogoče na roko, in to tembolj, ker je presvetli cesar za časa svojega bivanja v Ljubljani sam si ogledal prostor, kjer bi se lahko zgradile dotične nove stavbe. Deputacija je torej gospoda vojnega ministra zapustila z opravičeno nado, da se bodeti omenjeni vojaški poslopji gotovo odstranili in da se bode tako odkrilo mogočno stavbišče, kjer se kmalu razvije lep del novega ljubljanskega mesta. Ostali del dneva porabila je deputacija v to, da se je poklonila grofu Harrachu, ki je pa ni mogel sprejeti, ker je imel v hiši svatbo. Na to podala se je k dvornemu svetniku



Šukljeju, k uredništvu „Neue Freie Presse“, predsedniku „Konkordije“, vladnemu svetniku Winternitzu in k pomožnemu odboru. Povsod je izrekla v imenu mestne občine ljubljanske toplo zahvalo za trud in marljivost, s katero se je dosedaj nabirala podpora za ljubljansko mesto. Povsod se je odgovarjalo, da bi se dotična akcija ne bila mogla tako uspešno razviti, da jej ni dvorni svetnik Šuklje posvetil svoje neumorne moči.

Dne 30. maja t. l. sprejel je deputacijo namestnik županov dr. Lueger, ki se je poprosil, da naj mestnemu svetu dunajskemu izroči zahvalo ljubljanske mestne občine za izdatno pomoč, ki jo je dovolil Ljubljani mestni svet sam. Dr. Lueger je mestne odposlance silno prijazno sprejel, obljubil, da bode prijavil zahvalo mestnemu svetu ter konečno dal ukaz, da so odposlanci pod vodstvom njegovega tajnika ogledali si velikansko mestno hišo v vseh njenih prostorih. Takoj na to poklonila se je deputacija generalnemu ravnatelju državnih železnic, vitezu Bilinskemu ter se mu zahvalila za pripomoč, katero je državna železnica ljubljanskemu prebivalstvu izkazala v prvih časih sile ter ga poprosila, da bi državnih železnic uprava sedaj se ozirala tudi na Ljubljano ter ondi pomnožila svoje urade. Vitez Bilinski je odgovoril, da pač ni upati, da bi se za Ljubljano ustanovila posebna obratna direkcija, da pa bode pustil študirati vprašanje, bi li ne bilo mogoče v Ljubljani ustanoviti mehanične delarne. Za to blagohotnost se mu je deputacija z nova zahvalila, ker je jasno, da bi interesom Ljubljane še bolj ustrezno bilo, če bi se ustanovila taka delarna. Opoludne poiskala je deputacija arhitekta Baumanja, ki hoče prevzeti napravo mestnega načrta ter storila še nekaj drugih primernih korakov, da se pridobe potrebne moči za stavbinski urad. Podala se je tudi k „Bodenkredit-Anstalt“, kjer se je vršil radi stavbenskega kredita razgovor z direktorjem Taussigom. Ob enem podali so se odposlanci v parlament, kjer jim je ekselenca baron Schwegel izprosil za drugi dan avdijenco pri gospodu finančnem ministru. Drugi dan t. j. 31. maja podala se je deputacija najpoprej v redakcijo časopisa „Neues Wiener Tagblatt“, ki je posebno potegoval se za Ljubljano, ter prinašal zanimive in pretresljive dopise. Istotako obiskali so se denarni zavodi „Union-Baugesellschaft“ in „Unionbank“, pri kojih se pa glede stavbenega kredita ni druzega izvedelo, nego to, kar se je bilo odposlancem že pri prvem zavodu, kojega so bili obiskali, povedalo.

Finančni minister sprejel je deputacijo ob najstih. Pri njem bil je že g. dež. predsednik baron Hein. Gospod minister bil je precej rezerviran ter je najprej naglašal, da naj bi si Ljubljana s privatnim kreditom pomagala. Vsi člani deputacije in pred vsem tudi gospod deželni predsednik so živahno ugovarjali, da ta kredit z ozirom na to, da so skoraj vse hiše z

bremeni preobložene, in da na Dunaji ni bilo mogoče, privabiti si stavbenega kredita, skoraj v poštev priti ne more, in da je Ljubljana zgubljena, če ne dobi — po besedah cesarjevih — izdatne državne podpore. Končno je minister obljubil da bode storil, kolikor je mogoče. Naših državnih poslancev čaka sedaj naloga, da omehčajo finančnega ministra, in da vplivajo na svoje sopolasce, da le-ti ne pozabijo, kar so obljubovali mestni deputaciji!

Po sprejemu pri finančnem ministru oddali so člani deputacije svoje karte v hotelu Meissl & Schadu, kjer je stanoval gospod deželni predsednik s visokorodno gospo soprogo. Potem pa so se odpeljali na južni kolodvor, kjer so se pri generalnega ravnatelja namestniku, gosp. vladnem svetniku Pfeiferju zahvalili za izdatno podporo, ki jo je južna železnica v prvih tednih katastrofe dajala ljubljanskemu stanovništvu.

Na potu z Dunaja ustavila se je deputacija tudi v Gradcu ter se predstavila kornemu poveljniku baronu Reinländerju, proseč ga, da bi mesto blagohotno podpiral pri naporih za premestitev vojaške bolnice in oskrbovališča. Deputacija je bila prijazno sprejeta, in gospod korni poveljnik se je izrazil, da ni dvojbe, da se zadeva za mesto ugodno reši.

— **Napadeni diplomatje.** Pri Djeddahu so arabski roparji napali ruskega konzula, angleškega podkonzula in tajnika francoskega konzulata. Angleški podkonzul je bil ubit, druga dva pa težko ranjena.

— **Osemletni pustolovec.** V Velikem Varadinu imajo sedaj zaprtega da ga odpeljejo v domovino osemletnega fantiča Antona Picinija, ki je z dvema drugima dečkoma ušel iz Rima ter se prikradel na Ogersko. Tovariša sta ga med potjo zapustila.

— **Umor soproge.** V Romanovki v okraju Trembovca je kmet Mihael Ryz zadavil svojo ženo in jo potem obesil, da bi mislil, da se je sama umorila. Sovražil je ženo in bi se je rad znebil, ker se je bil zaljubil v neko mlado kmetsko dekle.

— **Zaradi kosa kruha** se je 29. m. m. ponesrečil 25letni Eduard Schnalager, nosilec vode pri državni železnici, pri zgradbah v varstvo proti plazovom pri Arlbergu Hotel je pobral kos kruha, ki je ležal poleg njega, a nesrečnik se je preveč nagnil in se preobrnil 30 metrov globoko. Bil je takoj na mestu mrtev.

— **Napad na uradnika.** Mile Mazel iz Mačkovega sela je bil hudo jezen na občinskega notarja Simo Tekulja občine Jabukovec. Nedavno ga je počakal, ko je notar šel v urad in nanj ustrelil. Notar je močno poškodovan, napadovalec pa je bežal v gozd.

— **Ukradena železna blagajnica.** V Leheniku na Hrvaškem so vlomili tatovi v pisarno gozdne uprave kneza Thurna in Taxisa in odnesli železno blagajnico, v kateri je bilo 1300 gld. Zunaj vasi so blagajnico razbili.

— **Strašen samomor.** V Canenu na Zapadni Palaciji je neki trgovec Epke sebi odrezal kožo od čela do tilnika in jo potegnil z glave. Na to si je pa še porezal žile na rokah.

— **Velik požar.** Dne 21. maja je udarila strela v petrolejsko skladišče v Haaburgu ob Labi. Pet skladišč je pogorelo. Gasiti ni bilo mogoče.

— **Explozija.** Na topnjači „Sucre“ je v Guadaquivile bil velik razpok. Poveljnik in 14 mož je ubitih, 17 pa poškodovanih.